

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

29 06 2016

LP nr. 15

Biroului Permanent al Parlamentului

În temeiul art. 73 al Constituției Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (*Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002; Codul de procedură penală nr. 122-XV din 14.03.2003; Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți nr. 140 din 14.06.2013*).

- Anexă:** 1. Proiectul legii
2. Nota informativă

Liliana PALIHOVICI
Deputat în Parlament

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	296	
29	06	2016
Ora		

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

privind modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – La articolul 134 alineatul (4) Codul penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72-74, art.195), cuvântul „înfiectorii” se substituie cu cuvântul „adoptatorii”.

Art. II – Codul de procedură penală nr. 122-XV din 14.03.2003, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 104-110, art. 447), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În tot cuprinsul Codului, cuvântul „înfiectori” se substituie cu cuvântul „adoptatori” la cazul gramatical corespunzător.

2. Articolul 77 se modifică și se completează după cum urmează:

- alineatul (2) se modifică după cum urmează:

„(2) În cazul în care victima, partea vătămată, bănuitul, învinuitul, inculpatul nu au reprezentanți legali din numărul persoanelor menționate la alin.(1), sau nu sunt admiși în procesul penal în calitate de reprezentanți legali potrivit alin. (4), organul de urmărire penală sau instanța de judecată numește din oficiu ca reprezentant legal autoritatea tutelară din raza de activitate/amplasare a organului de urmărire penală sau a instanței.”

- alineatul (4) se completează cu subpunctul 3) cu următorul cuprins:

„3) al victimei, părții vătămate, părții civile – persoana, interesele căreia contravin intereselor persoanei reprezentate, dacă există probe suficiente în acest sens.

Art. III. – Articolul 8 din Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți nr. 140 din 14.06.2013 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 167-172 art. 534), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu litera j), cu următorul cuprins:

„j) copiii victime ai traficului de ființe umane.”

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege privind modificarea și completarea
unor acte legislative

Prezentul proiect de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (*Codul penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002, Codul de procedură penală nr. 122-XV din 14.03.2003, Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți nr. 140 din 14.06.2013*) este elaborat și înaintat în temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Legea nr. 797 din 02.04.1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, acte care stabilesc dreptul la inițiativă legislativă a deputatului în Parlamentul Republicii Moldova.

Scopul prezentului proiect de lege vizează modificarea și completarea actelor legislative menționate mai sus în vederea uniformizării și eliminării unor lacune legislative, introducerii unor concretizări în materie procesual - penală, precum și eliminării unor confuzii în ceea ce privește identificarea reprezentanților legali ai minorilor, părți la procesul penal.

Codul de procedură penală a Republicii Moldova, stabilește în art. 77 cine sunt reprezentanții legali ai victimei, părții vătămate, părții civile, bănuțului, învinutului, inculpatului, cu toate acestea, există anumite ambiguități în reprezentarea legală a minorilor care sunt părți la proces.

Aceste ambiguități țin de interesele minorilor (atât victime, cât și părți vătămate), care, uneori nu coincid cu interesele părinților, adoptatorilor, tutorilor sau curatorilor, motiv din care, copiii pot nimeri în categoria de victime ale infracțiunilor cu caracter sexual, trafic de copii sau violență în familie. Constatăm cu regret că în zilele noastre unii copii sunt forțați să presteze servicii sexuale și să fie exploatați prin muncă în economia tenebră, folosiți ca momeală în calitate de cerșetori, ca donatori de organe pentru transplant, în activitatea criminală, conflicte militare etc.

Cu regret, în multe cazuri părinții, adoptatorii, tutorii sau curatorii copiilor sunt ei înșiși cei care aduc copiii în situații de risc, făcându-i victime ale infracțiunilor cu caracter sexual, trafic de copii sau violență în familie. În unele cazuri și autoritățile tutelare sunt cele care se fac vinovate de victimizarea minorilor, deoarece cunoscând situația social vulnerabilă a minorilor victimizați nu intervin în momentul potrivit pentru a preîntîmpina aceste fenomene.

Proiectul dat conține câteva aspecte importante, precum: uniformizarea terminologiei ca și în celelalte acte legislative, stabilirea reprezentantului legal al minorilor parte a procesului penal, din raza de activitate/amplasare a organului de

urmărire penală sau ai instanței, precum și plasarea copiilor victime ale traficului de ființe umane în categoria copiilor aflați în situații de risc.

Astfel, prin acest proiect propun următoarele modificări și completări:

1. La articolul 134 alineatul (4) al *Codului penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002* cuvântul „*înfiectorii*” să fie substituit cu cuvântul „*adoptatorii*”, și în tot cuprinsul Codului de procedură penală al Republicii Moldova, cuvântul „*înfiectori*” să fie substituit cu cuvântul „*adoptator*” la cazul gramatical corespunzător.

Potrivit prevederilor articolului 2 al Legii nr. 99 din 28.05.2010 privind regimul juridic al adopției, noțiunea de *înfiector* nu este reglementată și se face referire doar la noțiunile de: *adopție, adoptator, părinte adoptiv*.

Totodată, articolul 19 lit. e) al Legii nr.780 din 27.12.2001 privind actele legislative, prevede că terminologia utilizată în actul elaborat trebuie să fie constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare se va utiliza unul și același termen dacă este corect.

2. Articolul 77 din *Codul de procedură penală nr. 122-XV din 14.03.2003*, se modifică și se completează cu următoarele prevederi:

- **alineatul (2)** prevede că, în cazul în care victima, partea vătămată, bănuitul, învinuitul, inculpatul nu au reprezentanți legali din numărul persoanelor menționate la alin.(1), ori nu sunt admiși în procesul penal în calitate de reprezentanți legali potrivit prevederilor alineatului (4) al aceluiași articol, organul de urmărire penală sau instanța de judecată numește din oficiu ca reprezentant legal autoritatea tutelară din raza de activitate/amplasare a organului de urmărire penală sau a instanței;

- **alineatul (4)** se completează cu **subpunctul 3)**, care prevede că:

Nu poate fi admis în procesul penal în calitate de reprezentant legal al victimei, părții vătămate, părții civile persoana a cărei interese sunt contrare intereselor victimei, părții vătămate sau părții civile, doar în cazul în care există probe suficiente în acest sens.

Această propunere este necesară deoarece minorul victimă a unei infracțiuni nu este protejat de lege în cazul în care interesele acestuia contravin cu interesele persoanei care îl reprezintă. Mai mult ca atât, norma de la art.480 alineatul (3) al Codului de procedură penală se referă doar la bănuitul, învinuitul, inculpatul minor în procesul penal, dar nu și la victimă sau parte vătămată.

3. Articolul 8 din *Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți nr. 140 din 14.06.2013*, se completează cu *litera j)*, cu următorul cuprins: copiii victime ai traficului de ființe umane.

Necesitatea completării legii cu această prevedere reiese din faptul că prevederile Legii nr.241 din 20.10.2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane nu acoperă spectrul vast al protecției și asistenței speciale a copiilor victime a traficului de ființe umane. Mai mult ca atât, după recuperarea fizică, psihologică și socială a copilului victimă a traficului, prevederile legii sus menționate încetează, iar victima se întoarce înapoi în mediul din care a ajuns să fie traficată. Respectiv, pentru a asigura o monitorizare continuă din partea autorităților tutelare și a asigura cu protecție specială copiii victime a traficului de ființe umane este necesar ca aceștia să fie incluși în categoria copiilor aflați în situație de risc.

Luând în considerare conținutul și specificul de reglementare a proiectului, acesta se încadrează în categoria actelor legislative organice și este elaborat în conformitate cu Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative.

Implementarea proiectului de lege nu atrage cheltuieli financiare suplimentare.

Având în vedere cele expuse mai sus, înaintez spre examinare și adoptare Parlamentului proiectul de lege privind completarea unor acte legislative.

Liliana PALIHOVICI
Deputat în Parlament